

Активности Друштва судија Србије 2006 – 2015

2006

23. јануар 2006 и 8. фебруар 2006 – Саопштења Друштва судија Србије којим подсећа на законску обавезу поштовања претпоставке невиности и судске независности, а у вези са притисцима извршне власти на суд путем медија. 24. маја 2006. Друштво судија Србије се још једном огласило у вези са медијима, и то опхођењем чланова Савета Радиодифузне агенције којим су омаловажили одлуке највише судске инстанце у Србији и претили судијама Врховног суда.

11. март 2006 – Одржана Скупштина Друштва судија Србије током које су усвојен предлог о изменама и допунама Статута Друштва, те су изабрани нови органи овог удружења, и то председник и заменик председника, као и чланови Управног одбора.

12. мај 2006 – Допис Друштва свим својим члановима и свим судијама у Србији о Нацрту Оквирних мерила за одређивање потребног броја судија у судовима Републике Србије који је Високи савет правосуђа донео априла 2006. године уз пропратне податке и предлоге за унапређење.

16. мај 2006 – Саопштење Друштва судија Србије поводом примене Закона о државним службеницима, а у вези са запосленима у правосуђу и особљем које обавља помоћне послове. Друштво је подржало иницијативу Самосталних синдиката запослених у правосудним органима да се дактилографи сматрају државним службеницима и позвало све надлежне да усвоје аргументе Синдиката са тим у вези.

12. јун 2006 – Друштво судија именовало члана и заменика члана који ће у име Друштва учествовати у раду Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа.

16. јул 2006 – Друштво судија Србије је саопштењем изразило забринутост поводом претњи председнику Врховног суда Србије у вези са окончањем предмета организованог криминала.

25. септембар 2006 – Саопштење Друштва поводом предлога Министарства правде да се по хитном поступку измени Закон о судијама и одузме надлежност Високог савета правосуђа за предлагање броја судија. Друштво судија се успротивило мерама којима се мењају циљеви Националне стратегије реформе правосуђа и заложило за њено искрено и доследно спровођење.

20. октобар 2006 – Конференција *У сусрет новом уставу, правосуђе, дан после*, усвојени закључци којима је заузет став да би евентуална одлука о поновном избору свих судија била правно неутемељена, те да уставне одредбе не пружају прецизне и довољне гаранције за остварење уставног права сваког грађанина да му суди независан и непристрасан суд, на закону установљен, и да му се суди у правичном и разумном року, као и да би требало разрадити гаранције Високог савета судства.

23-24. октобар 2006 – Заједничка организација међународног научног скупа *Кривичнопроцесно законодавство у југоисточној европи и стандарди Европске Уније и Савета Европе* Друштва судија Србије и Удружења за кривично право и криминологију Србије и Црне Горе.

6. новембар 2006 – Округли сто Друштва судија Србије одржан на Златибору уз подршку АВА СЕЕЛИ Савет за етичка питања и примена стандарда судијске етике на којем су промовисани етички стандарди међу судијама и дискутовано о спорним питањима етике.

13. новембар 2006 – Саопштење Друштва судија Србије поводом тумачења одредаба Уставног закона које предвиђа да свим судијама престаје судијска функција и да би требало да уследи избор свих судија за све судове у Републици Србији, који би обавила Народна скупштина као први избор на судијску функцију, Друштво истиче да из одредаба Уставног закона не произилази да ће садашњим судијама престати функција.

4. децембар 2006 – Започињање рада на пројекту *Унапређење ефикасности (ефективности и квалитета) и независности судија кроз вредновање њиховог рада* који су подржали Фонд за отворено друштво и Канадска међународна агенције за развој. Друштво судија Србије је радило на изради модела оцене квалитета и квантитета судијског рада и израдило смернице, објавило књигу *Вредновање рада судија*, једину публикацију ове врсте у Србији. Министарство правде прихватило рад Друштва на овом пројекту као почетну основу за стварање модела за вредновање рада судија, који је први и једини пројекат ове врсте у правосуђу у Србији.

23. децембар 2006 – Одржана ванредна Скупштина Друштва судија Србије која је била посвећена новом Уставу, Уставном закону и будућим правосудним законима и окупила је око 750 судија и гостију из целе земље. На овој Скупштини су донети закључци да не постоји уставно-правни основ за поновни избор свих судија, те да је поновни избор свих судија без правног основа и у дирекној супротности са уставним уређењем. Друштво је истакло да проблеми у судству постоје и првенствено проистичу из слабости судског система те да њихово решење захтева свеобухватне промене система, као и да Устав не пружа довољне и чврсте гаранције независности судства и усклађење правосудних закона са Уставом би представљало прилику да се

нека од њих отклоне и ублаже. Друштво судија сматра да је пре усвајања закона неопходно о свим питањима везаним за судство прибавити мишљење Врховног суда Србије и омогућити и осталим судовима да о њима дају своје мишљење. Управни одбор Друштва судија Србије се обавезује да прати даље активности на спровођењу Устава и о њима обавести јавност и адекватно се ангажује.

Друштво судија Србије издало 4 броја *Информатора* током 2006 године са тиражом од по 1.500 примерака који су раздељени судијама широм земље и у којима су детаљније представљене активности Друштва судија у датом периоду, представљени пројекти на којима Друштво ради, приказана поједина одељења Друштва, али и објављени и историјски текстови који се тичу правосуђа у Србији. Током исте године, објављен је један број *Билтена* Друштва судија Србије и окончан пројекат *Судијска одговорност* у оквиру којег су одржана 4 округла стола на којима се дискутовало о стандардима судијске етике. Такође, у 2006. години је окончан пројекат *Трговина људима* који је Друштво судија Србије спровело уз подршку Мисије ОЕБС у Србији и Црној Гори и у оквиру којег је одржано 20 дводневних округлих столова широм Србије на којима се у раду у комбинованим групама које су се састојале од судија, јавних тужилаца и припадника полиције радило на појединачним случајевима.

2007

8. мај 2007 – Друштво судија Србије је Секретаријату за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа доставило коментаре на Основна начела за израду системских закона за регулисање правосуђа у складу са Уставом Србије и међународним стандардима поздрављајући отварање јавне расправе поводом суштинских питања и подвлачећи неопходност залагања за сталност судијске функције као гаранције судијске независности и осврћући се на важна питања првог састава Високог савета судства, представљености судства у овом телу, избор кандидата, кандидовање за изборе, рада и независности овог тела, као и аспеката вредновања рада судија.

2. јун 2007 – Организована међународна конференција *Независност правосуђа и искушења транзиције* уз подршку Фонда за отворено друштво и Мисије ОЕБС у Србији, на којој су учесници из 7 земаља Балкана уочили истоветне или сличне проблеме у очувању независности правосуђа у различитим државама и издали закључке са конференције у којима су садржане препоруке за суштинско решавање проблема правосуђа земаља у транзицији.

23. јун 2007 – Друштво судија је у Палати правде организовало Свечану скупштину на којој је прославило 10 година постојања удружења. На свечаности су говорили први председник Друштва судија Србије, који је подсетио на друштвене околности под којима је удружење настало и начин на који се развијало и јачало, а потом су говорили и наредни председник, као и актуелни, која је истакла најзначајније догађаје за Друштво судија Србије, а то је оснивање Правосудног центра, доношење Стратешког плана и Статута Друштва, оснивање Савета за етичка питања, усвајање Стандарда судијске етике. Истом приликом су уручене и захвалнице Друштва судија Србије својим партнерима.

21. септембар 2007 – Друштво судија Србије су посетили председник Европског суда за људска права и извештач Парламентарне скупштине Савета Европе.

30. новембар 2007 – Мониторинг мисије Савета Европе изразило жељу да се састане са представницима Друштва судија Србије, те је организована посета на којој је дискутовано о актуелној ситуацији у правосуђу Србије и о проблемима са којима се судије и јавни тужиоци сусрећу свакодневно. Чланови Мониторинг мисије су истакли да сарадња између Савета Европе и струковних удружења судија и јавних тужилаца постоји већ годинама и да је у време великих промена кроз које пролази правосуђе у Србији још важније да се појача и обогати.

децембар 2007 – Одржана промоција књиге *Вредновање рада судија* за представнике најрелевантнијих државних тела и представнике међународних организација. Ова књига је прва публикација ове врсте у Србији, а услед великог интересовања, штампани су и додатни примерци.

12. децембар 2007 – Председница Друштва судија Србије добила награду Мисије ОЕБС за личност године у области владавине права, као знак за уложене напоре у вези са реформом правосуђа у Србији.

24. децембар 2007 – Обраћање Друштва судија Србије Консултативном већу европских судија којим се позива да заузме став о усаглашености са европским стандардима намере политичара у Србији да спроведе реизбор свих судија. Друштво судија Србије је скренуло пажњу на ситуацију насталу у правосуђу у Србији доношењем Устава 2006, усвајањем Национале стратегије реформе правосуђа за период 2006 – 2011, те одсуством правосудних закона, упозорило на намеру да се спроведе општи реизбор свих судија и позвало Веће да заузме мишљење о томе да ли је намеравани реизбор судија у Србији у складу са међународним стандардима о функционисању судске власти у демократском друштву.

24. децембар 2007 – Друштво судија Србије дало свеобухватне коментаре на модел Закона о Високом савету судства која се тичу решења питања најшире

представљености судства и врсте избора кандидата за Високи савет судства из реда судија.

Друштво судија је током 2007. године издало 4 броја *Информатора* са тиражом од по 1.500 примерака у којима је наставило да своје чланове, али и све друге заинтересоване читаоце, обавештава о својим активностима и другим дешавањима од значаја за правосуђе у Србији. Исте године, Друштво судија је издало публикацију *Закон о извршном поступку у пракси* као део пројекта на којем је одржано 7 семинара широм Србије који су подразумевали интерактивну комуникацију предавача и учесника, а чији је циљ била размена искустава у поменутој области и анализа могућности побољшања извршног поступка у складу са усвојеним Законом, као и дефинисана најспорнија питања. У истој години окончан је и трогодишњи пројекат *Породице у разводу и медијација* који се тичао примене новог Породичног закона и посредовања и нагодби у породичним стварима. Током његовог спровођења одржано је 6 семинара широм Србије, који су за циљ имали указивање на значај примене међународних стандарда о заштити права на лични и породични живот и заштиту права детета у споровима поводом развода и поверавања деце ради делотворније заштите породице и деце. Друштво судија Србије је 2007. године издало и брошуру којом је дало приказ активности организације од њеног настанка.

2008

5. фебруар 2008 – Писмо председнице Друштва Консултативном већу европских судија са молбом да Веће размотри наводе о усаглашености намере политичара у Србији да спроведе реизбор свих судија у Србији са европским стандардима и предлогом да се заузме став и изда мишљење о овом питању.

18. фебруар 2008 – Поводом незаконитог проглашења независности Косова, Друштво судија Србије најоштрије осуђује угрожавање територијалног интегритета Републике Србије, Устава Србије и кршење међународног права, као и сваку подршку оваквом нелегалном акту. Друштво судија Србије најавило да ће се обратити међународним удружењима и институцијама са којима сарађује и затражити да, не руководећи се политичким интересима, заузму став о кршењу међународног права у случају Србије.

5. април 2008 – Одржан колоквијум о вредновању рада судија у оквиру Годишње скупштине Друштва судија Србије, у оквиру пројекта *Унапређење ефикасности (ефективности и квалитета) и независности судија кроз вредновање њиховог рада.*

Скупштина Друштва судија Србије усвојила Закључке који наглашавају да је вредновања рада судија, које је темељ квалитетног и одговорног судијског кадра и рационалног судског система, те је неопходно установити нови систем вредновања узимајући у обзир све аспекте судијског посла, увести класификацију предмета по сложености, за које ће се Друштво судија и даље залагати. Такође, Друштво је предложио да се промени правни оквир којим се уређује питање безбедност судија, а у светлу убистава судија која су се у том периоду дешавала. На крају је истакнут захтев надлежним органима да се испуне обавезе преузете међународним уговорима и да се законом гарантују институционална и лична независност судије.

18. април 2008 – Одржана међународна конференција *Вредновање рада судија у функцији статуса, квалитета рада и одређивања потребног броја судија у склопу пројекта Унапређење ефикасности (ефективности и квалитета) и независности судија кроз вредновање њиховог рада.*

18-19. април 2008 – Састанак Председништва Светског удружења судија у Риму, Италија, у којем је одобрено учешће представника Друштва судија Србије као посматрача.

19-22. јун 2008 – Седница Управног одбора МЕДЕЛ-а (Magistrats européens pour la démocratie et les libertés – Европско удружење судија и тужилаца за демократију и слободу) у Букурешту, Румунија, на којој је Друштво судија Србије званично примљено у чланство овог удружења. Ово удружење је у том тренутку окупљало 18 удружења судија и тужилаца из 12 европских земаља.

септембар 2008 – Друштво судија Србије примљено у ванредно чланство Светског удружења судија, у којем само по једно удружење из сваке земље може бити члан, уколико се залаже за очување независности судске власти као неопходног захтева судијске функције и гаранта људских права и слобода, очувања уставног и моралног положаја судске власти и која повезује судије из различитих земаља.

10. октобар 2008 – Саопштење Друштва судија Србије којим обавештава јавност о опасности потенцијалног усвајања предложених нацрта правосудних закона којим би се, по први пут после 1946. године, комплетно мењао правосудни систем у Србији, и истакло да би оно довело до угрожавања права грађана на независног и непристрасног судију, на правично суђење, правну сигурност и правну државу, те предложило јавну расправу о нацрту сета правосудних закона.

16. октобар 2008 – Обраћање Друштва судија Србије Венецијанској комисији уз захтев за експертску анализу новог нацрта правосудних закона (који Комисији у том тренутку нису били познати), на које је Комисија одмах реаговала и послала допис српским властима, да је упозната да су у процедури измењени закони о судству у

односу на оне које је она претходно разматрала и понудила да да експертско мишљење на наведене законе.

18. октобар 2008 – Управни одбор доноси закључке којима наглашава да је Друштво одлучно у ставу да је реизбор неуставан и неприхватљив, те да Друштво судија Србије неће учествовати у активностима везаним за дефинисање критеријума за избор судија, који се, по наводима представника министарства правде, везују за поступак избора свих судија, односно за општи реизбор.

4. новембар 2008 – Обраћање Друштва судија Србије Консултативном већу европских судија Савета Европе којим још једном позива Веће да поклони своју пажњу питању евентуалног реизбора свих судија у Србији и о њему да своје мишљење у складу са међународним стандардима на којима правосуђе почива у демократском друштву.

5. новембар 2008 – После контаката Друштва судија Србије са специјалним информациоцем Уједињених нација за независност правосуђа и обавештавања о актуелној ситуацији, специјални извештач доставио је писмо Влади, о чему је обавестио Друштво судија.

8. новембар 2008 – Подстакнуто изостанком поступка јавне расправе о намераваним великим законским подухватима, Друштво судија Србије организовало округли сто *Правосудни закони* на коме је окупило еминентне правне стручњаке – професоре правних факултета и судије, као и представнике међународних организација и удружења, који су анализирали усклађеност решења из предлога судских закона са Уставом Републике Србије и међународним стандардима. На округлом столу су донети Закључци да прелазне и завршне одредбе Закона о судијама и Закона о Високом савету судства омогућавају политизацију судства и недопустив уплив политике; да ће права грађана на независног и непристрасног судију, на правично суђење, на правну сигурност и правну државу биће озбиљно угрожена уколико буду усвојене прелазне и завршне одредбе Закона о судијама којима је предвиђен тзв. општи реизбор судија; да прелазне и завршне одредбе Закона о Високом савету судства које предвиђају другачији поступак за избор првог сазива Високог савета судства искључују изјашњавање судија на судским изборима о њиховим представницима за кандидате за чланове Високог савета судства; као и да нејасне, неодговарајуће и изостављене одредбе о материјалним гарантијама независности судија, супротне међународним стандардима који предвиђају да се плате судија морају регулисати законом, забрањују снижавање њиховог већ достигнутог нивоа и одређују да пензије судија треба да буду једнаке, односно приближне њиховој последњој плати.

11. новембар 2008 – Друштво судија Србије се обратило председнику Народне скупштине закључцима да су неуставне прелазне и завршне одредбе Закона о судијама којима је предвиђен општи реизбор судија јер би судијама престала функција без уставног основа јер нови Устав предвиђа сталност судијске функције, а Уставни закон не садржи одредбе о престанку судијске функције нити може садржати одредбе супротне Уставу, те је позвало на скупштинску расправу о правосудним законима.

16. новембар 2008 – Одржана Ванредна скупштина Друштва судија Србије на којој су поновљени Закључци са Скупштине одржане 23. децембра 2006. године, одобрени сви закључци Управног одбора и овлашћен исти да предузме све потребне мере пред Уставним судом ради оцене уставности предложених законских одредаба о реизбору судија и о одређивању потребног броја судија од стране првог сазива Високог савета судства; наглашено је да Друштво неће учествовати у активностима везаним за дефинисање критеријума за реизбор судија, пошто је реизбор судија неуставан; предложено је да се прибаве мишљења Врховног суда Србије и Венецијанске комисије о правосудним законима и о свим закључцима обавештава домаћу и међународну јавност.

2. децембар 2008 – Обраћање Друштва судија Србије којим је упознало министра правде са Декларацијом Консултативног већа европских судија и о правосудним законима и предложило одлагање изгласавања о правосудним законима, као и предложило састанак са представницима Већа и Друштва судија Србије.

3. децембар 2008 – Друштво судија Србије се обратило народним посланицима, укључујући председнике политичких партија и председника Народне скупштине, али и министру правде и истакло да реизбор судија не почива на уставним основама, нагласило да није у складу са европским стандардима јер би угрозило независност судства и предложило повлачење правосудних закона из процедуре док се не организује јавна расправа.

3. децембар 2008 – Друштво судија Србије се обратило председнику Србије позивајући га на састанак и позвало га да, уколико буду усвојени спорни правосудни закони, употреби своје уставно овлашћење и не донесе указ о њиховом проглашењу пошто они садрже неуставне и одредбе противне европским стандардима.

3. децембар 2008 – Консултативно веће европских судија обавештава Друштво судија да је у више наврата током 2008. године разматрало захтеве Друштва судија и на свом пленарном заседању 12-14. новембра 2008 донело Декларацију у којој је закључило да је Венецијанска комисија у свом Мишљењу указала да је очигледно да не постоји потреба за реизбором судија у Србији, те да начело непреместивости судије и сталности судијске функције основно начело независности судства, да доношењем

новог Устава није дошло до прекида правног и политичког континуитета. Веће је изразило забринутост да предлог Закона о судијама који јасно утврђује престанак судијске функције судијама који већ имају сталност функције угрожава независност судства.

5. децембар 2008 – Обраћање председнице Друштва судија Србије секретару Венецијанске комисије којим га је упознала са активностима Друштва у вези са усвајањем правосудних закона, обраћањима председнику Републике, народним посланицима, председнику Народне скупштине, министру правде, специјалном известиоцу Уједињених нација за независност правосуђа, округлом столу *Правосудни закони* и закључцима који су донети, Декларацији Консултативног већа о Србији и другим, који је у одговору обавестио да је са пажњом пратио ситуацију и сам извештавао Консултативно веће пред доношење декларације. Такође је обавестио да Влада Србије није послала захтев Венецијанској комисији за експертско мишљење, а Комисија поступа само по захтеву појединачне земље у питању.

17. децембар 2008 – Обраћање Друштва судија Србије комесару за проширење Европске уније поводом спорних правосудних закона, којим га је Друштво детаљно упознало са ситуацијом и својим предлозима за њено решавање. Комесар је изразио свој став да се реформа судства у Србији мора спровести уз поштовање европских стандарда, као и да ће Комесаријат детаљно да се позабави овим питањем, о коме је 18. децембра 2008. године обавестило јавност.

Током 2008. године, Друштво судија је издало 2 редовна и 3 ванредна броја *Информатора* на српском језику са по 1.500, односно 2.000 примерака и један на енглеском, а који су, поред сталних рубрика, обухватили и актуелним дешавањима у правосуђу у вези са сетом правосудних закона. За ова издања *Информатора* писали су, поред судија, и професори правних факултета из Србије и Босне и Херцеговине. Током исте године, Друштво судија Србије је организовало 13 посета одељењима широм Србије којима је дат подстицај на организовање и уједно да размене своја искуства.

2009

5. фебруар 2009 – Комесар за проширење Европске уније се обратио министру правде делећи забринутост Друштва судија Србије, а у вези са новоусвојеним правосудним законима, посебно у вези са одредбама које се тичу реизбора свих судија и процедуре избора за чланове Високог савета судства. Нагласио је да је сталност

судијске функције основни предуслов њихове независности и заштићена је Уставом Републике Србије.

5. март 2009 – Друштво судија Србије се поново обратило секретару Венецијанске комисије којим га је упознало са даљим развојем догађаја у вези са правосуђем у Србији, конкретно са усвајањем сета правосудних закона 22. децембра 2008. године који су усвојени упркос изнесеним бројним примедбама стручне јавности у Србији. Поново је указано на њихову неуставност и несагласност са међународним стандардима и на чињеницу да не постоји уставни основ за реизбор судија са сталном судијском функцијом јер новим законима нису прописани ни основ за престанак судијске функције, нити поступак и правни лекови у вези са реизбором судија те да се тзв. критеријумима за реизбор судија овлашћује се министар правде да обара претпоставку о стручности и савесности судије.

5. март 2009 – Друштво судија Србије поднело иницијативу за покретање поступка оцене уставности Закона о судијама и Закона о Високом савету судства. Уставни суд је донео решење 14. августа 2009. године којим се не прихватају иницијативе Друштва судија за покретање поступка за утврђивање неуставности и несагласности са потврђеним међународним уговорима одредаба Закона о судијама и одбације се захтев за обуставу извршења појединачних аката или радњи предузетих на основу оспорених одредаба Закона.

23. март 2009 – Друштво судија Србије издало саопштење за јавност којим је најоштрије осудило противуставни утицај и мешање у рад судства, позвало све судије да искажу посвећеност изградњи правне државе у Србији и супротставе се недозвољеним политичким утицајима, уз то позивајући председника и сваког од будућих чланова Високог савета судства да буду брана од политичких утицаја и супротставе се њиховом преношењу на судове и судије.

10. септембар 2009 – Друштво судија Србије се обратило министру правде поводом најаве о усвајању Закона о Правосудној академији, обавештавајући да је иницирало и обезбедило средства за оснивање Правосудног центра за обуку и стручно усавршавање судија, те да је 2001. године Правосудни центар и основан закључењем уговора између Друштва судија Србије и Владе Републике Србије, којим су утврђена оснивачка права уговорних страна у подједнаким уделитема. У складу са тим, изразило је протест што Друштву судија нацрт Закона пре усвајања пред Владом није никада достављен, нити члановима Радне групе који су у његовој изради учествовали. Поред тога, поједине одредбе лишавају Друштво судија било каквих права и утицаја на рад Академије, те из тог разлога, Друштво министра позива на састанак како би се заједничким напором побољшао Закон на добробит правосуђа и грађана Србије.

10. новембар 2009 – Обраћање Друштва судија Србије председнику Народне скупштине којом позива да се без одлагања на дневни ред Скупштине стави предлог избора преосталог члана Високог савета судства из реда професора правних факултета јер предлог Заједничке седнице декана свих правних факултета није стављен на скупштински дневни ред, а уз то подсећајући на важност Високог савета судства и обезбеђења његовог рада у уставном, пуном саставу.

23. децембар 2009 – Одржана конференција за медије Друштва судија Србије на којој је истакнуто да ће се Друштво борити за достојанство струке и свих судија независно од тога да ли су чланови Друштва судија или не и независно од тога да ли су реизабрани или не, затражило да Високи савет судства одмах објави списак неизабраних судија и све упоредиве податке у вези са тим и обавезало се да непрекидно обавештава јавност у вези са изјашњавањем Високог савета судства. Друштво судија је овом приликом позвало председницу Високог савета судства на једночасовни дуел на телевизији са националном фреквенцијом, као и на расправе о кандидатима који нису прошли реизбор, нудећи да само сноси трошкове оваквих сучељавања. Друштво је такође најавило и да ће радити на припреми и вођењу свих поступака ради обарања одлуке Високог савета судства, закључно са обраћањем Европском суду за људска права у Стразбуру, као и да ће информациони тим прибавити све податке о судијама које су изабране и неизабране и достављати их медијима како би се доказало да је реизбор учињен произвољно. Затим, покренуће интернационализацију овог питања код међународне јавности, представника Европске уније, Савета Европе и Уједињених нација, као и организовати подношење захтева Високом савету судства свих судија које нису изабране да се у јавном поступку расправи свако појединачно питање. Још једном, наглашено је да Друштво судија Србије не пристаје да се реформом назива тајно, произвољно и арогантно поступање и упозорило да ће Србија на крају бити обавезана да плати огромна средства на име накнаде за учињено током реизбора, а све на терет недужних грађана.

26. децембар 2009 – Одржана Ванредна Скупштина Друштва судија Србије и донети Закључци у којима су наведене неправилности које је Високи савет судства начинио у поступку спровођења реизбора 16. децембра 2009. године, у којима је Друштво позвало председника Републике да објасни на основу чега је изјавио да није било политичког утицаја приликом избора судија, те Високи савет судства да сваком неизабраном судији достави одлуку са конкретним разлозима због којих није изабран, са упутством о правном леку и да преиспита одлуку о потребном броју судија или да јавно образложи разлоге због којих је за преко 25% смањио број судија. Друштво судија Србије је одлучило да сматра својим члановима и оне судије које нису изабране на судијску функцију у поступку текућег реизбора, све док Високи савет судства сваком појединачно не достави одлуку са конкретним разлозима због којих нису реизабрани и док не буде окончан поступак по делотворном правном леку за заштиту

њихових права; обавезало се да обезбеди правну помоћ свим судијама које нису изабране ради остваривања делотворне заштите њихових права; да тражи од Високог савета судства да учини доступним податке на основу којих је одлучивао о стручности, оспособљености и достојности кандидата и рангирао их, записнике са својих седница, као и да се изјасни о изворима тих података; да обавести у вези са поступком реизбора судија Савет Европе, Европску комисију, Венецијанску комисију, специјалног известиоца Уједињених нација за стање независности правосуђа у државама чланицама и остале релевантне међународне институције, организације и удружења; као и да упути Народној скупштини предлог да се привремено застане са доношењем одлука о избору нових судија док се не реши о правним средствима неизабраних судија којима престаје судијска функција, и тиме омогући да се исправе пропусти.

28. децембар 2009 – у складу са Закључцима са Ванредне Скупштине Друштва, ово удружење је позвало Народну скупштину да привремено застане са доношењем одлука о избору судија док се не реши о правним средствима нереизабраних судија којима престаје судијска функција, имајући у виду неправилности учињене у поступку пред Високим саветом судства.

29. децембар 2009 – Друштво судија Србије упутило захтев Високом савету судства по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја да достави спискове судија који нису изабрани и за које је оборена претпоставка о испуњености критеријума и мерила, те изричито наведене податке и доказе који су релевантни за увид у поступање током реизбора, те да сваком неизабраном судији достави одлуку са конкретним разлозима због којих није изабран, детаљним образложењем и доказима којима поткрепљује свој закључак, као и са упутством о правном леку и на крају позива Високи савет судства да преиспита одлуку о потребном броју судија или да јавно образложи разлоге због којих је за преко 25% смањио број судија. 5. марта 2010. године, Друштво судија је ставило на располагање сву документацију коју је Високи савет судства доставио, као и део материјала који је прибављен од Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

У 2009. години, Друштво судија Србије је издало 3 *Информатора*, од чега 2 ванредна са тиражом од по 1.800, односно 1.700 примерака посебно се осврћући на питања која се тичу реформе судства у Србији.

2010

6. јануар 2010 – Друштво судија Србије се обратило Уставном суду са предлогом да Уставни суд мериторно одлучи о уставности прекида сталности судијске функције. У случају да Уставни суд и даље не одлучи о предлозима из децембра 2009. године, Друштво је предложило да Уставни суд настави са одлучивањем по уставним жалбама и жалбама нереизабраних судија по којима је поступак већ започео и да сам покрене поступак за оцену уставности спорних одредаба новоусвојених правосудних закона, а на основу члана 168. Устава Републике Србије.

11. јануар 2010 – Друштво судија Србије се у вези са реизбором судија и тужилаца обратило Венецијанској комисији. 21. јануара 2010. године председник Венецијанске комисије је реаговао писмом којим је упознао Друштво са чињеницом да је Комисија затражила додатне информације од министра правде, узимајући у обзир исход поступка реизбора, а и упознало са намером допуне Мишљења о нацрту критеријума и мерила за избор судија и председника судова у Србији на првом наредном заседању Комисије.

јануар 2010 – Друштво судија Србије се обратило Консултативном већу европских судија Савета Европе објашњавајући ситуацију која је настала у српском правосуђу у периоду од претходног обраћања, са захтевом да Веће предузме кораке које сматра одговарајућим, у циљу отклањања дугорочно штетних последица које би наступиле уколико се не би преиспитао овако спроведени поступак реизбора. Консултативно веће је априла 2010. године донело Декларацију којом указује да процес реизбора свих судија у држави уопште није неспоран, ни у контексту извршене промене Устава, ни у контексту реформе самог правосуђа, да је престанком функције судијама у Србији прекршен принцип сталности судијске функције, а примена поменутог закона угрозила међународне стандарде и игнорисала препоруке Венецијанске комисије о начину примене критеријума, предложене у Мишљењу Венецијанске комисије бр. 528/2009 и, ради умањења наведених ефеката, нереизабраним судијама би требало доставити писано обавештење о конкретним разлозима због којих им је престала судијска функција, гарантовати ефективни правни лек пред независним телом, током ревизије одлука о престанку судијске функције, смењеним судијама омогућити довољна средства за подмирење животних трошкова. Поред тога, Веће је изразило спремност да помогне српским властима давањем експертског мишљења.

14. јануар 2010 – Друштво судија Србије је учинило доступним модел жалбе Уставном суду републике Србије поводом престанка судијске функције током реизбора од 16. децембра 2009. године.

20. јануар 2010 – Друштво судија Србије се обратило Заштитнику грађана због неправилности у поступању државних органа у вези са здравственим осигурањем запослених у судовима јер су од 1. јануара 2010. године одјављени са социјалног осигурања сви запослени у судовима Републике Србије, и то судије, државни

службеници и намештеници. Заштитник грађана је 4. фебруара 2010. године обавестио Друштво судија Србије да ће се све пријаве за социјално осигурање хитно процесуирати.

7. фебруар 2010 – Заједнички допис Друштва судија Србије, Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије и МЕДЕЛ-а председнику Европске комисије уз које је достављена документација у вези са реизбором судија и јавних тужилаца. Одговор, у којем је обавештено да је експертска мисија Европске уније утврдила да је процедура реизбора показала значајне недостатке који се тичу састава и независности Високог савета судства и Државног већа тужилаца, примене објективних критеријума и транспарентности и поузданости целокупног процеса, достављен је 27. априла 2010. године. Председник и заменик Комисије, као и комесари надлежни за правосуђе и проширење су недвосмислено предочили све наведене недостатке српским властима и затевали да се спроведе процес ревизије, који ће Европска комисија у потпуности подржати.

9-12. фебруар 2010 – На позив Друштва судија Србије и Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, Србију је посетила делегација МЕДЕЛ-а, са циљем да представници међународног струковног удружења судија и јавних тужилаца разговарају са релевантним субјектима у Србији и, имајући у виду све околности, кроз призму европских стандарда и струковног положаја судија и тужилаца у европским државама, изложе своје виђење настале ситуације и могућности за њено превазилажење. Извештај МЕДЕЛ посете је објављен 9. марта 2010. године.

март 2010 – Партнерска удружења судија и тужилаца из Француске, Немачке, Португалије, Румуније и Шпаније су изразили свој став, односно упутили протестне ноте амбасадорима Србије у својим земљама, о неопходности ревизије реизбора, уз поштовање принципа и вредности Европске конвенције о људским правима, које Србија дели са другим земљама Савета Европе.

23. март 2010 – Друштво судија Србије израдило модел притужбе Заштитнику грађана и објавило га на свом сајту за све судије, а у вези са непријавом на социјално осигурање.

25. март 2010 – Друштво судија Србије израдило анализу свих докумената које је прибавило од Високог савета судства у вези са процедуром реизбора, и то у аспектима његовог рада, тајности, противречности докумената и неистинитости тврдњи, незаконитости, неистинитог приказивања резултата рада, сукобу интереса, утиску пристрасности и произвољности.

4. април 2010 – Друштво судија Србије израдило модел и упутства за кривичну пријаву против чланова Високог савета судства.

21. април 2010 – Друштво судија Србије за све нереизабране судије израдио модел Ургенције Уставном суду Србије и омогућио га доступним на свом сајту.

23. април 2010 - Ургенција Друштва судија Србије Уставном суду за предузимање одговарајућих мера за благовремено решавање о предлозима за одређивање привремених мера. Председник Уставног суда је одговорио дописом од 11. маја 2010. године обавештавајући председницу Друштва судија Србије да ће се овим ургенцијама дати приоритет у одлучивању.

27. април 2010 – Министру правде Друштво судија Србије упутило захтев да се садржина писма Европске уније који се тиче оцене реформе правосуђа и реизбора судија и тужилаца учини доступном у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

27. април 2010 – На обраћање председнику Европске комисије председника МЕДЕЛ-а, Друштва судија Србије и Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије од 7. фебруара 2010. године, председник Комисије је изнео да је ово тело свесно процеса реформе правосуђа у Србији и недавних дешавања у вези са процесом реизбора, те да су експерти из земаља чланица Европске уније тим поводом били у мисији у Србији и њихови закључци потврђују да је поступак реизбора показао значајне недостатке у погледу састава и независности Високог савета судства и Државног већа тужилаца, примене објективних критеријума, као и транспарентности и поузданости целокупног процеса. Такође, обавестио је да су замолили надлежне да преиспитају овај поступак, те ће Комисија пажљиво пратити развој будућих догађаја.

7. мај 2010 – На годишњем састанку европске подсекције Светског удружења судија, чији је Друштво судија члан, усвојена Декларација из Бордоа која констатује значајне недостатке спроведеног реизбора, захтева од српских власти да се ови недостаци што пре отклоне и позива за потпуно поштовање свих аспеката Декларације Консултативног већа европских судија из априла 2010. Декларација захтева да се нереизабраним судијама достави писано обавештење о конкретним разлозима престанка њихове судијске функције и да им се гарантује ефективни правни лек пред независним телом састављеним од судија именованих према критеријумима и у поступку договореним од стране релевантних актера, уз примену одговарајућих процесних гаранција из Европске конвенције. Европска подсекција Светског удружења судија је 7. новембра 2010. године још једном затражила од српских власти да без одлагања исправе бројне повреде начињене реизбором судија и јавних тужилаца којима је угрожена независност судства, те да ће ово питање изнети

пред Генерално веће Светског удружења судија на његовом следећем годишњем састанку у новембру 2010.

18. мај 2010 – Састанак представника Друштва судија Србије и Министарства правде на којем је обострано закључено да су у поступку реизбора судија начињени значајни пропусти на које је указала и домаћа и инострана стручна јавност и низ међународних организација и тела, међу којима и Европска комисија, као и да ће све констатације и сугестије у вези са тим бити поштоване а грешке отклоњене, обзиром да је неспорно опредељење Србије за европске вредности и интеграције. Међутим, с обзиром на изјаве министра у медијима начињене након састанка који минимизирају бројне и суштинске недостатке поступка спроведеног реизбора судија, Друштво судија је упутило допис којим предлажемо да након следећег састанка буде издато заједничко саопштење о договореном и да у супротном неће бити спремно на разговор јер не може да одустане од одбране независности судства и принципијелног решења овог питања.

14. јун 2010 – Друштво судија Србије је поводом иницијативе Заштитника грађана за усвајање амандмана на Предлог Закона о електронским комуникацијама, издало саопштење којим позива државне званичнике и органе да одговорно, отворено и савесно обављају државне послове, поштујући независан, одговоран и савестан рад Заштитника грађана јер је такво понашање темељ демократије и правне државе.

28. јун 2010 – Друштво судија и Удружење тужилаца се обратили председнику Уставног суда Србије упозоравајући на истицање рока у коме остварују право на накнаду зараде и захтевајући обавештење о томе које ће мере предузети како би судијама и јавним тужиоцима била прижена делотворна правна заштита.

28. јун 2010 – Позив на састанак Друштва судија и Удружења тужилаца председнику Републике којим се примећује да државни органи показују недовољну одлучност да делотворно реше настале проблеме сагласно европским вредностима, указује на бројна реаговања међународних струковних удружења и институција и предложило заједничко сагледавање настале ситуације и сагледавање могућих решења.

1. јул 2010 – Представници Друштва судија Србије се састали са председником и чланом Високог савета судства, министром правде и државним секретаром како би разговарали о могућностима решења постизборних проблема на које су указале бројне међународне организације и институције. Током овог састанка, констатовано је да ће званичници изнаћи начин да се обезбеде накнаде плата за судије чији су поступци пред Уставним судом у току, а до њиховог окончања, да је неопходно да се употпуни састав Високог савета судства до избора новог састава, те да ће Високи савет судства у новим конкурсима, пре него што донесе одлуку по пријавама судија које

нису реизабране и по чијим жалбама Уставни суд још није донео одлуку, приликом њиховог разматрања прво преиспитати своју одлуку о њиховом неизбору. Овом приликом, Друштво судија је предало своје предлоге за отклањање проблема у правосућу. 6. јула 2010. године, на седници Владе Србије усвојен је закључак судијама и тужиоцима којима је продужено право на накнаду плате и остала права по основу рада, до доношења одлуке Уставног суда о жалбама које су изјавили, о чему је Друштво судија обавестило јавност.

20. јул 2010 – Друштво судија Србије је послало допис Правосудној академији којим поздравља њено оснивање, али обавештава да Друштву није послат допис којим га позива да предложи свог кандидата у Програмском савету. Друштво судија је том приликом подсетило да је иницирало и обезбедило средства за оснивање центра за обуку судија, за шта је наишло на разумевање Владе Србије, те је заједно са њим основало Правосудни центар за обуку и стручно усавршавање. Овога пута, изразило је жаљење и протест због онемогућавања да стави свој предлог кандидата за члана Програмског савета Академије и указало на неопходност међусобног поштовања и сарадње свих судбјеката у правосућу за успех функционисања Академије.

26. август 2010 – Друштво судија и Удружење тужилаца доносе заједничко саопштење којим упознају јавност да је мандат два правосудна савета истекао, а да нови састави нису изабрани. Такође, овим саопштењем су подсетили јавност да Високи савет судства није у законским роковима донео подзаконске акте за које је било обавезно, да је Уставни суд показао недостатак капацитета да пружи делотворну правну заштиту, те о постојању политичког притиска да се последице реизбора конзервирају и, на крају, упозорило на сва упозорења Европске уније на недостатке реизбора.

25-26. октобар 2010 – Председници Друштва судија и Удружења тужилаца, заједно са представницима парламената држава западног Балкана учествовали у семинару Европског парламента у Бриселу *Реформе јавног сектора правосућа*. Двоје председника струковних удружења су имали излагање о правосудним реформама и изазовима европском придруживању и том приликом указали на хитну потребу успостављања дијалога свих релевантних правосудних субјеката о вежним питањима правосудне реформе и могућим решењима и корацима које је неопходно предузети.

15. новембар 2010 – Друштво судија Србије је започело са одржавањем редовних разговора са свим заинтересованим нереизабраним судијама петком у својој канцеларији.

6. децембар 2010 – Отворено писмо јавности председнице Друштва судија Србије у којем подећа на извештај о напретку Србије за 2010. годину, а који се тиче последица нетранспарентног поступка реизбора, као и на обраћања европких званичника

властима у Србији о овоме, те прецизира став и залагање Друштва судија Србије за европске вредности тражећи од надлежних да преузму одговорност за стање настало у српском правосуђу који је довео у питање будућност европских интеграција Србије.

13. децембар 2010 – Обраћања струковних удружења судија и јавних тужилаца европским институцијама и Делегацији Европске уније у Србији којима се наглашава неопходност отклањања недостатака реизбора ради стварања услова за функционисање правне државе у Србији и дају предлози за мере које би требало предузети да би се спровела ревизија реизбора. Такође, захтева се од Европске комисије да јавности предочи какву ће улогу имати у поступку ревизије реизбора судија и јавних тужилаца. Одговор Делегације Европске уније је уследио 21. децембра, којим је Друштво судија обавештено да су српске власти изразиле уверења да ће правни лекови и исправке случајева бити примењени, те да је Европска унија предложила измене закона о правосудним саветима и, коначно, изразио је позицију да професионална удружења морају имати важну улогу у правосуђу, кроз конструктиван дијалог са властима.

18. децембар 2010 – Друштво судија Србије организовало регионалну конференцију о судијској етици *Стандарди судијске етике и улога струковних удружења судија*. Конференција је послужила размени искустава земаља региона о дисциплинској одговорности судија, етичким стандардима, контроверзама дисциплинских процедура, а ради доприносу схватању, разradi и правилној примени система дисциплинске одговорности судија у Србији.

25. децембар 2010 – Позив струковних удружења судија и тужилаца Уставном суду да одлучи о уставности одредаба којима се прекида сталност судијске и јавнотужилачке функције, Високом савету судства и Државном већу тужилаца да преиспитају одлуке о потребном броју судија и тужилаца и са Министарством функционалност правосудне мреже, Министарство да повуче из скупштинске процедуре законе пре изгласавања, народне посланике да их не изгласају, а председника републике да их не прогласи указом и, на крају, јавност Србије да дигну свој глас за заштиту правног поретка Србије. Коначно, упозорено је да се начињене грешке не смеју исправљати новима и тежима.

29. децембар 2010 – Допис председника струковних удружења судија и тужилаца којим су европске званичнике упозорили на ризике који могу настати исправљањем настале ситуације у српском правосуђу.

Друштво судија Србије је одржало 12 конференција за медије током 2010. године, самостално или заједно са Удружењем јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца

Србије и представницима МЕДЕЛ-а, на којима су медије и јавност обавештавали о активностима у вези са ситуацијом у правосуђу, анализама рада правосудних савета, као и упознали са ставовима о реформама које је неопходно спровести. Током протеклог периода, одржана су 4 округла стола на тему судијске етике у 4 града у Србији *Системске новине – дисциплинска одговорност, сигурност и претња уз подршку Института за одрживе заједнице.*

За исти временски период, објављено је 18 саопштења, те 6 бројева *Информатора* са тиражом од по 1.800 примерака посвећених претежно реизбору судија у Србији и активностима Друштва судија Србије у вези са њим, објављујући реаговања судија, професора права, новинара из земље, али и страних удружења судија и тужилаца, комуникацију Друштва судија Србије са европским институцијама, анализу рада свих судова нове мреже судова и друге релевантне документе у вези са реизбором. Поред бројева *Информатора* на српском, објављена су и три издања на енглеском језику.

2011

6. јануар 2011 – Обраћање Друштва судија Србије Уставном суду са предлогом да Уставни суд сам покрене поступак за оцену уставности правосудних закона, као и да настави са поступањем по раније изјављеним жалбама нереизабраних судија и тужилаца, односно да их не прослеђује на одлуку оним телима против чијих одлука су изјављене.

8. јануар 2011 – Друштво судија Србије издало саопштење поводом измена правосудних закона који одузимају Уставном суду Уставом прописану надлежност у већ започетим предметима по правним лековима нереизабраних судија и јавних тужилаца којим подсећа да права на правично суђење, једнаку заштиту права и на правно средство спадају у корпус људских права заштићених Уставом и општеприхваћеним правилима међународног права, те се непосредно примењују, као и да се начин њихових остварења може прописати законом само ако то Устав изричито дозвољава.

19. јануар 2011 – Струковна удружења судија и јавних тужилаца обратила су се председнику Европске комисије указујући на чињеницу да је сет измена правосудних закона, који је требало да отклони системске грешке начињене током спровођења реформе само продубио проблеме. Такође, упознала су и са обраћањем Уставном суду, као и са ситуацијама које су се у том периоду десиле (Саопштење Врховног касационог суда којим је изразио озбиљну забринутост изменама сета правосудних закона усвојених пре јавне расправе, а којима се уводи ретроактивност и нарушава начело сталности судијске функције; позивање на наводно позитивно мишљење

Венецијанске комисије о њима; Апел стручне јавности), тражећи разјашњење да ли је могуће да Европска комисија заиста подржава законе какви су донети. Поред тога, упућен је предлог за састанак са представницима српске стручне јавности, представницима МЕДЕЛ-а како би се разјаснила наведена питања.

7. фебруар 2011 – Друштво судија Србије Уставном суду предало иницијативу за покретање поступка оцене уставности Закона о изменама и допунама Закона о судијама који садржи и предлог да Уставни суд одложи примену Закона о изменама и допунама Закона о судијама до доношења одлуке о његовој уставности. 10. марта 2011. године, Уставни суд је покренуо поступак за оцену уставности одредаба закона којима се прописује ревизија одлука о реизбору.

19. фебруар 2011 – Одржана Скупшина Друштва судија Србије на којој су председница и њен заменик реизабрани и усвојен нови Статут Друштва судија Србије.

23. фебруар 2011 – На иницијативу Високог савета судства, одржан састанак представника Друштва судија Србије са представницима овог тела на којем је постигнута сагласност да би Уставни суд требало у што краћем року да донесе одлуку о уставности одредаба правосудних закона. Поред тога, било је речи и о могућим решењима и мерама у вези са разрадом Одлуке о критеријумима за избор судија и поступка преиспитивања одлука првог састава Високог савета судства. На крају, представници Савета су истакли целисходност наставка разговора између Савета и струковног удружења ради обезбеђивања транспарентности поступка преиспитивања одлука првог састава Високог савета судства, док су представници Друштва предложили и присуствовање представника Министарства правде и Европске комисије овим разговорима. Друштво судија је о овом састанку издало саопштење јавности.

1. март 2011 – Апел стручне политичкој и општој јавности да се отклоне пропусти у реформи правосуђа у Србији, а поводом усвајања, по хитном поступку, измена и допуна правосудних закона који садрже бројне правно недопустиве мањкавости, 29. децембра 2010. године. Овај Апел су подржали еминентни правни стручњаци, професори и теоретичари права, адвокати.

6. март 2011 – Друштво судија Србије објавило анализу избора за Високи савет судства поново указујући на недостатке на које је указивало и раније, попут искључења из гласања нереизабраних судија, неадекватне представљености судија, необезбеђења кредибилитета новог састава Високог савета судства услед недостатка одговарајуће кампање и двокружног система гласања и због кратких рокова.

14. март 2011 – Представници Друштва судија Србије су се састали са представницима Министарства правде, уз присуство представника Европске уније и

разговарали о дефинисању циља, модалитета и принципа по којима би требало да буду сачињене смернице за примену Одлуке о критеријумима и мерилима за (ре)избор судија и за ревизију реизбора, укључујући и мониторинг истог. Друштво судија је указало да је Европска унија више пута констатовала последице да реизбора не смеју бити консолидоване пре њихове темељне ревизије, што се посебно односи на исплате плата нереизабраним судијама и тужиоцима. Министарство правде се обавезало да ће исплата за нереизабране судије и тужиоце бити извршена до 22. марта исте године. Друштво судија се 26. маја 2011. поново обратило министру правде у вези са неисплатом накнада плата, захтевајући објашњење о томе када ће исте бити исплаћене.

21. март 2011 – Представници Друштва судија Србије се састали са представницима Високог савета судства, уз присуство представника Европске уније на којем је договорено да се наставе и интензивирају разговори о решењима за примену критеријума и мерила у поступку ревизије и о начину на који ће иста бити спроведена. Поред тога, Друштво судија Србије је доставило Високом савету судства своје виђење Смерница за примену Одлуке о критеријумима и мерилима за поступак ревизије, на који је сваки члан Друштва судија Србије позван да достави своје мишљење и сугестије.

19. април 2011 – Друштво судија Србије је објавило саопштење за јавност којим је објаснило да се аргументи наведени у првој одлуци Уставног суда Србије о поништају одлуке Високог савета судства о нереизбору, односе и на све остале нереизабране судије, као и да је првом одлуком ове врсте наложено сталном саставу Високог савета судства да одлучи о пријавама нереизабраних судија у поступку којим ће им бити обезбеђена сва права која подразумева право на правично суђење гарантовано Уставом.

26. април 2011 – Друштво судија Србије је уз подршку Фонда за отворено друштво одржало јавну дебату *Однос струковног удружења судија са Високим саветом судства и актуелна дешавања у правосуђу* током које је направљен кратак пресек актуелних догађаја у правосуђу у Србији. Овај округли сто завршен је предлогом за даље поступање Друштва судија у будућим разговорима са Високим саветом судства, уз осврт на организацију и функционисање самог Друштва судија.

20. мај 2011 – Одржан састанак представника Друштва судија Србије са представницима Високог савета судства, уз присуство европских експерата о садржини и начину преиспитивања одлука првог састава Високог савета судства. Састанак је трајао од 9 часова ујутру до 30 минута иза поноћи, а Друштво судија Србије није одустало од својих предлога које су европски експерти оценили да су у складу са европским стандардима, упркос инсистирању Високог савета судства да се само о предлогу који је ово тело разрадило расправља. О овом састанку, Друштво

судија је известило шефа Делегације Европске уније у Србији три дана након његовог одржавања, наглашавајући да не може да да сагласност на нови текст правила који је Високи савет израдио по окончаном састанку пошто одступају од ранијег договора са Високим саветом судства, као и од њега затражило да се текст правила достави европским експертима на анализу и давање мишљења. О наведеним догађајима је извештена и јавност 24. маја 2011. године, те је потом и прецизирано да сагласност није постигнута, упркос извештавању Високог савета судства и појединих медија.

26. мај 2011 – Одржана Скупштина Друштва судија Србије на којој је размотрена актуелна ситуација у судству, разговарано о припремама за поступак преиспитивања одлука првог састава Високог савета судства и о функционисању мреже судова и односним питањима. Друштво судија је још једном истакло и потврдило своје неслагање са Правилима Високог савета судства за примену Одлуке о критеријумима и мерилима јер не пружају гаранције да ће бити отклоњени начињени пропусти у преиспитивању одлука првог састава Савета, те још једном позвало надлежне државне органе да поштују своје одлуке и исплате нереизабраним судијама накнаде, као и Министарство правде да без одлагања преиспита ефикасност и рационалност новоуспостављене мреже судова и одлуке о броју судија.

28. мај 2011 – Одржана друга јавна дебата *Однос струковног удружења судија са Високим саветом судства и актуелна дешавања у правосуђу Друштва судија Србије уз подршку Фонда за отворено друштво*. Током ове дебате, формулисани су ставови Друштва судија Србије поводом доношења Правила Високог савета судства на основу којих се спроводи поступак преиспитивања одлука првог састава Високог савета судства.

3. јун 2011 – Друштво судија Србије се обратило Високом савету судства указујући на неправилности у објављеним резултатима рада судија на интернет страници Савета, те позвало Савет да објави званичне податке. Савет се о овај захтев оглушио, те је Друштво судија упутило још један допис 4. јула 2011. године којим је истакло да Савет поступа супротно одредбама Правила које је сам усвојио. Друштво је позвало Високи савет судства да отклони побројана поступања и доследно примени одредбе Правила поштујући европске стандарде, и води рачуна о препорукама Уставног суда у својој првој одлуци о нереизбору. По захтеву Друштва судија, Високи савет судства је 15. јула 2011. године доставио тражене податке.

1. август 2011 – Допис Друштва судија Србије председници Високог савета судства којим је изразило забринутост због поступања Високог савета судства што је 29. јуна 2011. године образовало радну групу за израду Предлога правила за преиспитивање одлука првог састава Високог савета судства о избору на сталну судијску функцију и о предлогу за избор судија који се први пут бирају, које је супротно договору постигнутом на састанцима са представницима Делегације Европске уније у Србији,

Министарства правде, Високог савета судства, Мисије ОЕБС-а у Србији, Канцеларије Савета Европе и Друштва судија Србије о томе да се застане са активностима везаним за ревизију одлука о реизбору. Друштво судија је истог дана упутило допис и Европској комисији о истом питању, на које је 8. августа одговорено како је у Извештају о напретку Србије 2010. навело низ пропуста процедуре реизбора, те да ће Европска комисија пратити припреме Правила Савета и пружити подршку где она буде потребна. Другим писмом од 24. августа 2011. године изражена је захвалност председници Друштва на достављеним информацијама која је од значаја за процес праћења стања у правосуђу у Србији, истичући значај поступка реизбора за позитивну оцену Европске комисије о напретку Србије.

3. август 2011 – Друштво судија Србије доставило Министарству културе, информисања и информационог друштва допис у вези са предлогом Правилника о техничким захтевима за уређаје и програмску подршку за законито пресретање електронских комуникација и задржавање података о електронским комуникацијама оцењујући да нека решења овог Правилника имају изузетан значај са становишта могућих повреда основних људских права.

8. септембар 2011 – Представници Друштва судија Србије учествовали на Годишњем састанку Светског удружења судија у Истанбулу, на којем је усвојена Резолуција у вези са избором судија у Србији којим је Светско удружење подсетило да сталност судијске функције значи да судије могу да буду разрешене само после дисциплинског поступка који испуњава све гаранције правичног суђења или ако судија не може више да обавља судијске дужности истом приликом позивајући српске власти да отклоне одступања од међународних стандарда, исправе недостатке и изврше обештећења свих неугодности које су ти недостаци проузроковали по судије у питању.

14. септембар 2011 – Допис министру правде у вези са отпочињањем скупштинске расправе у вези са Законом о кривичном поступку и Законом о парничном поступку изражавајући жаљење услед чињенице да струковна удружења судија ни јавних тужилаца нису добили прилику да у расправи учествују. У допису је такође указано на пропусте усвојених решења, о чему је Друштво судија обавестило јавност наредног дана.

21. септембар 2011 – Одржан састанак представника Друштва судија Србије са члановима Мониторинг комисије Савета Европе који су се заинтересовали за мишљења и ставове Друштва у вези са поступком ревизије реизбора судија и јавних тужилаца.

24. септембар 2011 – Друштво судија Србије објавило саопштење у вези са хапшењем судије - изборног члана Високог савета судства којим, препуштајући

правосудним органима да неометано врше своје дужности, упозорава да се овај догађај мора посматрати у ширем контексту реизбора судија и јавних тужилаца из децембра 2009. године и за своје тврдње наводи доказе притом захтевајући од надлежних органа да обавесте јавност о релевантним околностима случаја.

21. октобар 2011 – Допис Друштва судија Србије Високом савету судства којим подсећа на ранија обраћања да се застане са активностима везаним за ревизију одлука о реизбору, као и на обавезивање министра правде да се све активности у вези са ревизијом спроводе у сарадњи и уз сагласност са Европском унијом. Друштво је подсетило да ни на који начин неће учествовати у креирању правила за ревизију, те да се противи преиспитивању реизабраних судија. Финално, позвало је Високи савет судства да се посвети другим недовршеним пословима прописаним Законом, а да са ревизијом застане до доношења одлуке Уставног суда.

25. октобар 2011 – Друштво судија Србије, Транспарентност Србија, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Пиштаљка и Коалиција за надзор јавних финансија покренули су капању за усвајање Закона о заштити узбуњивача.

1. новембар 2011 – Друштво судија Србије је заједно са Удружењем јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије упутило предлог Одбору за културу и информисање Народне скупштине за избор Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

24. новембар 2011 – Председница Друштва судија Србије је изабрана за генералног секретара и члана Бироа Европског удружења судија и тужилаца за демократију и слободе – МЕДЕЛ као признање напорима за примену европских стандарда и успостављању правне државе и владавине права у Србији.

1. децембра 2011 – Поводом оставке једног од чланова Високог савета судства, Друштво судија Србије је саопштењем позвало све надлежне органе да се омогући законито и легитимно поступање Савета, те упутило Апел јавности Србије свим организацијама и грађанима да се придруже захтеву за законито и легитимно поступање Високог савета судства.

21. децембар 2011 – Друштво судија Србије се притужило Заштитнику грађана на рад Високог савета судства и затражило да предузме мере, укључујући и предлог за разрешење чланова Високог савета судства, наводећи околности због којих постоји проблем легалитета и легитимитета рада овог органа судске управе. Заштитник грађана је 11. јануара 2012. године донео Мишљење којим констатује да Високи савет судства у дужем периоду ради на начин који озбиљно доводи у сумњу законитост и рада тог органа и закључује да би Савет требало да прекине са радом у актуелном

саставу, убрзано предузме мере и радње из своје надлежности како би се употпунио његов састав, те да у таквом саставу настави свој рад и стави ван снаге одлуке које је донео од када судије не представљају већину у том органу.

30. новембар 2011 – Поводом одлуке Народне скупштине да не поступи по решењу Агенције за борбу против корупције којом је констатовано да је члану Високог савета судства из реда професора правних факултета по сили закона престала функција, Друштво судија Србије позива Народну скупштину да размотри своју одлуку и, вршећи своје уставне дужности, без одлагања поступи по превноснажној одлуци државног органа.

Друштво судија Србије је током 2011. године одржало 9 конференција за медије и издало 24 саопштења којима је своје чланове, стручну јавност и све остале заинтересоване обавештавало о радњама које је предузимало, претежно у вези са ситуацијом у правосуђу Србије.

У 2011. години је завршен пројекат *Иницијатива против трговине жена и девојака у југоисточној Европи* који је Друштво судија спровело уз подршку Мисије ОЕБС-а и Аустријске организације за развој и сарадњу. У оквиру овог пројекта организовано је 27 округлих столова широм Србије по принципу предавања и рада у групама, на којима су присуствовали судије, тужиоци и припадници полиције. На крају спровођења пројекта, издата је публикација *Приручник за судије и тужиоце у борби против трговине људима* на српском и на енглеском језику, који представља даље разрађен материјал Међународног центра за развој миграционе политике.

2012

16. јануар 2012 – Друштво судија Србије позвало Високи савет судства да, супротно најави, не преноси своју законску надлежност на обављање стручних и административно-техничких послова у области материјално-финансијских послова на Министарство правде јер вршење ових послова представља материјалну гаранцију независности судства, пре свега у односу на извршну власт.

26. јануар 2012 – Поводом усвајања Резолуције о Србији Парламентарне скупштине Савета Европе којом је изражена забринутост због политичког утицаја Народне скупштине и председника на правосуђе Србије и због недостатака независности у правосуђу, уз наглашавање потребе оснаживања институција и враћања поверења грађана у судство, Друштво судија Србије позива надлежне

институције да у потпуности испоштују препоруке Савета Европе и предузму кораке ка унапређењу судијске независности и поштовању европских стандарда.

20. фебруар 2012 – Друштво судија Србије се обратило Високом савету судства упозоравајући на мере којима Министарство правде противправно задире у надлежности Савета у вези са вредновањем рада судија прописивањем начина на који ће се приказивати квалитет рада судија и мерилом за оцену рада судија. Друштво је предложило да Савет предузме све неопходне мере како би се вредновање рада судија вршило у складу са важећим Мерилима.

20. март 2012 - Друштво судија Србије и Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије позвали Високи савет судства, Државно веће тужилаца и Министарство правде да размотре и предузму одговарајуће мере ради усвајања измена и допуна правосудних закона којима би се преиспитале одлуке Високог савета судства и Државног већа тужилаца о ситуацији која је настала реизбором и при којој би могла да се деси апсурдна ситуација да први пут изабране судије и заменици јавних тужилаца истовремено буду у два поступка: једном, у коме би био преиспитиван њихов избор и другом, у коме би био оцењиван њихов рад ради одлучивања о њиховом избору на сталну функцију.

9-14. април 2012 – Аналитичка посета МЕДЕЛ-ових експерата на позив и у организацији Друштва судија Србије и Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије. Током посете, судије експерти су разговарали са представницима државних и међународних институција и организација, као и припадницима невладиног сектора. Циљ посете је утврђивање усклађености домаћег правосудног система са општеприхваћеним правилима међународног права, разговарало се о стварној примени Уставом прокламованих начела о судијској независности и тужилачкој самосталности, о променама у систему после реформе правосуђа и о њиховим ефектима, као и о поверењу грађана у правосуђе. Овај извештај је јавности представљен у оквиру конференције *Системски предуслови за сузбијање корупције* у организацији два струковна удружења.

3. мај 2012 – Председници Друштва судија Србије додељена награда *Најевропљанин године* Прве европске куће за највећи допринос повезивању земље са Европом у области културе политичког дијалога, за јасан, упечатљив и деликатан ангажман на развоју независности судства.

26. мај 2012 – Одржана Скупштина Друштва судија Србије на којој су одржани избори за Управни одбор Друштва. Поред тога, усвојена је Декларација којом је Друштво судија подсетило јавност на све своје реформске активности које су довеле до чланства у два међународна удружења, као и признања која је за те активности добијало, те позвало судије који су чланови Високог савета судства да поднесу оставке

на функције у Савету а надлежне институције да пресипитају рад чланова оба састава Савета, Уставни суд да одлучује у већу судија састављеном од судија који нису у сукобу интереса или на седници свих судија када одлучује у вези са питањима која се тичу реизбора, Народну скупштину да отклони негативне ефекте дотадашње реформе правосуђа, те своје органе да преиспитају рад појединих чланова Друштва у складу са Статутом и Стандардима судијске етике.

5. јун 2012 – Следећи дописе и информације Друштва судија Србије, потпредседник Светског удружења судија и председник његове европске подсекције, упутио је допис председнику Европске комисије захтевајући реаговање на дешавања у српском правосуђу и предлажући да Европска комисија што је пре могуће суочи власти Србије са тим недостацима и да инсистира да се они отклоне у свим случајевима у којима је до њих дошло. Уз то, понудио је сву могућу подршку Европског удружења судија за превазилажење кризе и неповерења, које је изазвано горенаведеним развојем догађаја.

10. јул 2012 – Одржана конференција *Реформа „реформе“* у организацији Друштва судија и Удружења тужилаца, а уз подршку Фондације Конрад Аденауер на којој су представљени коначна верзија извештаја европских експерата *Ревизија стања у српском правосуђу* и Декларација Консултативног већа европских судија Савета Европе, а на конференцији су представљени предлози два струковна удружења о решењу правосудне кризе.

17. август 2012 – Састанак представника Друштва судија Србије са новим министром правде на ком су га упознали са ставом Друштва да је Високи савет судства у садашњем саставу изгубио легитимитет због начињених пропуста, те изнели став да би што пре требало изменити Високи савет судства и исказали спремност да Друштво уложи своје знање, искуство и ентузијазам ради стварања услова за независно и одговорно судство. 21. августа 2012. је достављен допис којим га Друштво судија Србије подсећа да још увек није донета одлука Уставног суда за више од половине судија који су учествовали у поступку преиспитивања одлука првог састава Високог савета судства и позива га да на седници Високог савета судства иницира да Савет затражи од Уставног суда да донесе посебно решење којим ће продужити рок за извршење одлука Уставног суда. 23. августа је Друштво министру доставило предлог првих мера које би требало предузети у правосуђу Србије.

29. октобар 2012 – Друштво судија је израдило и доставило Министарству правде и државне управе Предлоге у вези са радном верзијом Закона о изменама и допунама Закона о судијама.

30. октобар 2012 – Друштво судија саставило модел уставне жалбе због повреде судских изборних права током избора за Високи савет судства и ставило га на располагање свим заинтересованим судијама.

6. новембар 2012 – Састанак европског комесара за проширење са представницима МЕДЕЛ-а (међу којима је била и председница Друштва судија Србије) у Бриселу, на којем је указао присутнима да Европска унија будно прати правосудна дешавања у Србији и уједно нагласио значај укључивања струковних удружења судија и тужилаца у реформски процес и потребу да се овај процес спроводи на транспарентан начин. Председник МЕДЕЛ-а је дао приказ предузетих активности у том периоду и указао на значај успеха који су струковна удружења у Србији постигла, ослањајући се само на инструменте правне државе. Председница Друштва судија је указала да је у Србији постојао консензус о томе да је правосудна реформа неопходна и да су управо струковна удружења судија и тужилаца читаву деценију заговарала реформу и нудила конкретна стратешка решења која се тичу вредновања, упознала о иницијативи Друштва за оснивање Правосудног центра, те креирању предлога Друштва Стратегије реформе судства, указала на позитивне помаке, али и на пропусте у реформском процесу, идентификовала најургентније проблеме које би требало решити, док је комесар указао да је неопходно да свака од мера која буде предузета буде предузета тако да оснажи независност правосуђа и у законској процедури која се у демократији подразумева.

28-29. новембар 2012 – Друштво судија Србије, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, Министарство правде и државне управе и Амбасада Републике Француске одржали су међународну радионицу *Квалитет правосуђа у Србији* на којој је било речи о кривичном праву и казненој политици у Србији, грађанском и привредном праву и о мрежи судова и јавних тужилаштава и приступу правди током које је о свакој од тема говорио по један судија, тужилац, адвокат и члан радне групе Министарства правде и државне управе. Ова међународна конференција је окончана препорукама међународних експерата у вези са правосуђем у Србији.

15. децембар 2012 – Одржана Скупштина Друштва судија Србије на којој је направљен пресек дешавања у правосуђу три године после општег реизбора судија и јавних тужилаца и на којој је потписан Захтев Високом савету судства да у потпуности поступи по одлукама Уставног суда. На Скупштини је, истовремено, обележено 15 година постојања Друштва судија Србије и усвојени закључци да се Друштво залаже за нове изборе представника судија у Високом савету судства, за сачињавање студије о примењивости реформских мера, одређивање приоритета и смерница реформе након широког договарања, те за разматрање сврсисходности одређених рокова за поступање судија и рад на успостављању правне сигурности засноване на квалитетном праву, али приликом предузимања свих активности имати у виду очекивања грађана од правосуђа.

17. децембра 2012 – Друштво судија Србије је обавестило председника Уставног суда, Народне скупштине, Владе, министра правде и државне управе и заштитника грађана да Високи савет судства није у значајном делу извршио одлуке Уставног суда јер није ставио ван снаге своје одлуке о престанку судијске дужности нереизабраних судија из 2009. године и позвало их да у оквиру својих надлежности предузму одговарајуће мере да Савет поступи у складу са Уставом. Друштво судија Србије је свим потписницима захтева за поступање по одлукама Уставног суда доставило модел обраћања Управном суду због ћутања управе 11. фебруара 2013. године.

26. децембар 2012 – Друштво судија Србије је Министарству правде и државне управе доставило Предлоге у вези са новом радном верзијом Закона о изменама и допунама Закона о судијама која је Друштву достављена током децембра 2012. године.

Током 2012. године, Друштво судија Србије је наставило са извештавањем стручне и опште јавности о актуелностима у правосуђу и својим активностима, те је издало 11 саопштења и организовало 7 конференција за медије. Објављен је и *Информатор* који је дао приказ даљих дешавања у правосуђу после реформе и за који су и овога пута писали еминентни правни стручњаци, судије судова различитих инстанци, као и професори правних факултета и новинари. Током године је такође објављен и приручник *Међународноправни оквир, релевантно домаће законодавство и сарадња прекршајних судова са надлежним органима у предметима илегалних миграната* која је резултат сарадње Друштва судија, Удружења судија прекршајних судова Републике Србије и Правосудне академије, а уз подршку Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт на заједничком пројекту *Унапређење одговорности и поступања прекршајних судова у предметима илегалних миграната*. Друштво судија Србије је током 2012. године објавило *Аналитички извештај о стању у српском правосуђу* који је обухватио анализу коју су европски експерти израдили на основу посете Србији и разговора са релевантним актерима.

2013

8. јануар 2013 – Друштво судија Србије Министарству правде и државне управе доставило Предлоге у вези са радном верзијом Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова и поздравило чињеницу да се од струковног удружења затражио коментар при достављању радне верзије током децембра месеца 2012. године.

25. јануар 2013 – Састанак Радне групе за израду Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године на којој је председница Друштва судија Србије

и у име Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије обавестила присутне о одлукама ова два удружења да не учествују у њеној изради уколико Радна група не дели њихов став да је приоритетно питање избора чланова Високог савета судства и Државног већа тужилаца и њихово организовање у најкраћем могућем року. У складу са одлукама Скупштине и Управног одбора, председница Друштва је саопштила да је питање свих питања у правосуђу избор нових чланова Високог савета судства, односно Државног већа тужилаца, те навела све активности које се, поред Стратегије, морају предузети. Друштво судија Србије је спремно да учествује у даљем раду тек пошто буду расписани избори за нове чланове Савета. У обраћању министру правде и државне управе 25. фебруара 2013. назначено је да су два професионална удружења континуирано указивала на неприхватљивост грађења правне државе са оним ко је принципе правне државе озбиљно и континуирано кршио, као што су то чинила два правосудна савета, те побројало методолошке недостатке Стратегије као разлог за иступање из даљег рада Радне групе и позвало да се недостаци отклоне.

30. јануар 2013 – Завршна конференција на пројекту *Правосуђе у борби против корупције* на којем су заједнички радили Транспарентност Србије и Друштво судија Србије уз подршку Амбасаде Краљевине Норвешке у Србији. У оквиру пројекта прикупљени су и анализирани подаци који се односе на поступање судова и јавних тужилаштава у предметима за коруптивна кривична дела, поступање прекршајних судова у поступцима због повреде превентивних антикорупцијских закона и израђен извештај, који је на конференцији представљен.

14. фебруар 2013 – Друштво судија Србије је заједно са Удружењем тужилаца одржало конференцију за медије и издало саопштење којим указује да промена председника Врховног касационог суда не решава проблеме у правосуђу, већ је неопходно организовати изборе за нови састав Високог савета судства, односно Државног већа тужилаца, без чега не би требало да се доносе значајне одлуке у правосуђу.

30. април 2013 – Одржан округли сто о правосуђу у организацији Тајнуга на којем су учествовали представници два струковна удружења, поред председника одбора Народне скупштине за законодавство и помоћника министра правде, расправљали о актуелним питањима за правосуђе Србије, на којем су поновљени ставови два струковна удружења.

8. мај 2013 – Друштво судија Србије израдило свеобухватне примедбе и сугестије у вези са радном верзијом Правилника о критеријумима, мерилима и поступку за вредновање рада судија и председника судова, уз пропратну анализу и доставило их Високом савету судства. У тексту примедба указује се на низ претходних питања која се морају решити како би се дошло до ваљаног инструмента за вредновање рада судија, Друштво судија је дало коментаре у вези са вредновањем рада судија и, на

крају, пружило своје предлоге активности које би Високи савет судства требало да предузме.

22. мај 2013 – Друштво судија Србије, заједно са МЕДЕЛ-ом у Бриселу учествовало у обележавању Дана опомене за независност правосуђа у Европи, током којег је европским институцијама упућен Меморандум који указује на потребу да се успостави ефикасан минимум критеријума за правосудне системе држава у Европи.

27. мај 2013 – Друштво судија Србије позвало Високи савет судства да не врши неуставно упућивање судија из судова нижег ранга у судове вишег ранга, већ да спроведе избор за све судове виших инстанци у којима су упражњена судијска места, аргументујући своју тврдњу навођењем озбиљних проблема који оваквим упућивањем могу настати.

5-10. октобар 2013 – Друштво судија Србије постало редовни члан Светског удружења судија на Годишњем састанку овог удружења на Јалти, Украјина.

8. октобар 2013 – У оквиру Годишњег саветовања судија Републике Србије у организацији Врховног касационог суда и као део званичног програма Саветовања, Друштво судија Србије одржало округли сто *Мере системског приступа за унапређење квалитета судства – вредновање рада судија* на којем су панелисти били петоро представника Друштва судија Србије док је модератор био председник Врховног касационог суда.

29. новембар 2013 – Образована Радна група за израду анализе измене уставног оквира у којој је председница Друштва судија Србије именована за члана.

8. децембар 2013 – Друштво судија Србије одржало своју Редовну годишњу Скупштину током које су усвојени Закључци којима је позвало Министарство правде да припреми, а Народну скупштину да усвоји Закон о Високом савету судства, као и да усагласе материјалне и процесне законе; Високи савет судства да покрене поступак за испитивање поверења чланова Савета из реда судија; Министарство и Комисију за спровођење Стратегије да сачине студију о примењивости реформских мера, те да размотре начине избора судија, размотре сврсисходност оређених рокова за поступање судија, те обезбеде услове за успостављање правне сигурности засноване на квалитетном праву. Друштво судија је такође позвало законодавну и извршну власт да не врше непримерене утицаје на судство, Високи савет судства да поштује прописе при избору и упућивању судија и законодавну, извршну власт и Високи савет судства да имају у виду да и судије са територије Аутономне покрајине Косово и Метохија имају Уставом гарантовану сталност судијске функције.

12. децембар 2013 – Председници Друштва судија Србије додељена награда *Витез позива* Лиге експерата за поступање у складу са професијом и савешћу.

26. децембар 2013 – Друштво судија Србије издало саопштење поводом смене са функције председника Посебног одељења Вишег суда у Београду судије због одлуке донете у вршењу судијске дужности, који се обратио Високом савету судства ради заштите права да суди независно против председника свог суда. Друштво судија је позвало Савет да се у одлучивању о заштити права судије руководи уставном обавезом да буде независан орган како би могао да испуни своју дужност гаранта независности судија и судова. Јануара 2014. године је притужба судије одбијена као неоснована, а против судије покренут дисциплински поступак. Друштво судија Србије је током 2014. године пратило дешавања и јавно изразило забринутост за нејавност поступка који се против овог судије води, као и због ускраћивања права на одбрану. Захваљујући Друштву судија Србије, овај случај је један од два која су добила пажњу шире јавности и унета је у Годишњи извештај Европске комисије о напретку Србије, а такође препозната од стране Заштитника грађана у његовом Годишњем извештају.

Друштво судија Србије је током 2013. године имало своје представнике (члана и заменика) у Радној групи Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године за израду програма ефикасне алокације судија.

У овој години је Друштво судија Србије објавило је један број *Информатора* којим је наставило да обавештава јавност о свим догађајима релевантним за правосуђе у Србији. Такође, објављена је и вишејезична публикација *Држава социјалне правде у маказима финансијског капитала* у којој су судије из 6 различитих европских земаља дали своја виђења ове теме. Поред тога, у склопу сарадње са Фондацијом Конрад Аденауер, одржало је 8 радионица у 8 различитих градова у Србији у којима се са судијама, стручним сарадницима и приправницима, припадницима органа локалне самоуправе, адвокатима и јавним тужиоцима разговарало о темама судијске етике и европско-демократским стандардима у правосуђу.

2014

7. фебруар 2014 – Учешће председнице Друштва судија Србије као панелисте на међународном симпозијуму *Подела власти, независност судства и правосудни савети* турског удружења судија YARSAV у Истанбул, Турска

3. март 2014 – Друштво судија Србије се обратило Високом савету судства, појединачно указујући на бројне непримерене утицаје на судије током 2013. године и изразило посебну забринутост одсуством реакције Високог савета судства у сваком од наведених случајева, иако је Савет задужен Уставом да буде независан и самосталан

орган да би обезбедио и гарантовао независност и самосталност судова и судија. Друштво судија је позвало председника овог тела да се постара да Савет изврши своју уставну дужност и јасно стави до знања представницима судске власти и политичарима да се уздрже од непримерених притисака, а медијима да одговорно извештавају о дешавањима у судству и предузму друге привремене мере у циљу поправљања неоправдано лошег односа према судству. Један од случајева у вези са којим се Друштво судија обратило председнику Високог савета судства је и случај већа Апелационог суда у Крагујевцу које је својом одлуком одступило од судске праксе суда, одбило да је промени услед заузимања става Седнице судија тог суда, што је резултирало расформиравањем већа и покретањем дисциплинског поступка против судија које су га чиниле. Ово је други случај на који је Друштво судија Србије указало стручној јавности и који је нашао своје место у Годишњем извештају Заштитника грађана и Годишњем извештају Европске комисије о напретку Србије у придруживању Европској унији.

6. март 2014 – Друштво судија Србије и Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Уставном суду поднело иницијативу за оцену уставности Закона о умањењу нето прихода лица запослених у јавном сектору.

15. март 2014 – Објављен Годишњи извештај Заштитника грађана за 2013. годину у којем је наглашено да су Друштво судија Србије и Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије најзначајнији ослободилачки фактори независности и интегритета судијске и тужилачке функције.

26. март 2014 – Одржана заједничка конференција за медије Друштва судија Србије, Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Удружења судијских и тужилачких помоћника и Удружења судија прекршајних судова *Будућност правосуђа из угла струке* на којима су председници ових удружења и гости говорили о начину избора судија и тужилаца, улози Правосудне академије, коруптивним тачкама садашњег система избора судија и јавних тужилаца, одлукама Уставног суда Србије, улози и уставним надлежностима Високог савета судства и Државног већа тужилаца, Националној стратегији реформе правосуђа за период 2013 - 2018. године, степену независности судске власти у односу на извршну, стандардима ЕУ и транспарентности правосуђа.

31. март 2014 – Друштво судија Србије Уставном суду поднело иницијативе за покретање поступка оцене уставности Закона о судијама и Закона о уређењу судова.

7. мај 2014 – Друштво судија Србије доставило Министарству правде Коментаре на Нацрт Закона о изменама и допунама Закона о Високом савету судства уз навођење његових добрих и лоших страна, али и генералну примедбу да је упркос одређеним

уставним препрекама било још места да се Закон о Високом савету судства унапреди решењима у складу са европским стандардима.

21. мај 2014 – Отворено писмо које су јавности упутили АСТРА, Друштво судија Србије и Аутономни женски центар поводом измена и допуна низа првосудних закона који су по хитном поступку, без јавне расправе и без консултација стручне јавности, ушли у скупштинску процедуру, 8. маја 2014. године уз захтев за њихово повлачење и враћање Министарству ради одржавања јавне расправе.

23. мај 2014 – Друштво судија Србије учествовало у великој европској акцији Међународног дана опомене за независност правосуђа потписујући и достављајући јавноси Апел који, истовремено достављен европским институцијама, подсећа да се свака држава и уједињена Европа морају градити не само на тржишно вођеној дерегулацији, већ на правима грађана, као и на дужност судија да омогуће остварење и примену основних људских и социјалних права гарантованих уставима и међународним ратификованим уговорима.

29. мај 2014 – Друштво судија Србије Високом савету судства доставило Примедбе и сугестије у вези са радном верзијом Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова од 20. маја 2014. године наглашавајући циљ и аспекте које вредновање рада судија мора задовољити, указујући да се критеријумима за вредновање и самим поступком вредновања предвиђеним овом верзијом Правилника не може остварити сврха због којих се рад судија вреднује и упозоравајући да ће Правилник додатно урушити независност судства, даље продубити атмосферу страха, подстаћи разноврсне калкулације и тиме укупно угрозити право грађана на правично суђење.

3. јун 2014 – Учешће председнице Друштва као панелисте на конференцији *Пут до правосудне професије*, у организацији ОЕБС-а, чији је циљ био да пружи кратак преглед међународних стандарда и најбољих начина поступања који се тичу приступа правосудним професијама.

6. јун 2014 – Друштво судија Србије, на основу одлуке Управног одбра, уплатило 50.000 динара за угрожене у поплавама.

23. јун 2014 – Допис председнику Врховног касационог суда поводом Јединственог програма за решавање старих предмета у Републици Србији од 25.12.2013. године и подсећање на неопходност очувања независности и квалитетног рада судија, те легалности у поступању председника судова.

4. јул 2014 – Друштво судија Србије, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, уз подршку Фондације за отворено друштво, амбасада Краљевине Холандије и Републике Француске и Мисије ОЕБС у Србији одржали међународну

конференцију *Обука судија у функцији квалитета правосуног система* на којој су представљени различити системи почетне и континуиране обуке судија и јавних тужилаца, представљена теоријска решења и дат приказ савремених, позитивних и негативних, искустава европских земаља. Конференцији су присуствовале судије и јавни тужиоци из 13 различитих земаља, а Друштво судија Србије је по окончању конференције издало истоимену публикацију која се бави питањима иницијалне и континуиране обуке.

5. јул 2014 – Друштво судија Србије и Удружење тужилаца су били домаћини састанка Управног одбора МЕДЕЛ-а, који је одржан у Сремским Карловцима и на којем је ово европско удружење проширено за једног новог пуноправног члана – удружење судија из Молдавије.

1. август 2014 – Због прекидања мандата заменика члана Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године – представника струковних удружења, којег је предложило Друштво судија Србије и услед именовања представника Удружења судија прекршајних судова за заменика члана Комисије на захтев Удружења који је Комисија донела изван својих надлежности, Друштво судија је упутило допис премијеру предлажући да Влада предузме одговарајуће мере како би се састав Комисије проширио или тако да и Удружење судија прекршајних судова буде у њој представљено чланом и замеником члана или да се, поред већ именованог заменика члана Комисије – представника струковних удружења, именује још један заменик члана Комисије из реда Удружења судија прекршајних судова. Друштво судија Србије и Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије обратили су се и председнику Комисије за спровођење Националне стратегије 11. септембра 2014. године изражавајући забринутост услед смене заменика члана Комисије испред Друштва судија Србије и захтевајући да се одржи седница Комисије на којој ће се расправљати о учешћу струковних удружења у раду Комисије.

28. август 2014 Представници Друштва судија Србије су се састали са представницима Венецијанске комисије и разговарали у вези реформе правосуђа у Србији и, посебно, закона о Високом савету судства и Државном већу тужилаца.

17. септембар 2014 – Уз подршку пројекта ЈРГА (Judicial Reform and Government Accountability) и у сарадњи са БИРОДИ-јем (Биро за друштвена истраживања), а уз присуство представника Агенције за борбу против корупције, Друштво судија Србије је организовало округли сто *Унапређење интегритета у судовима у Србији* на којем се дискутовало о резултатима Анализе планова интегритета која је на овом округлом столу представљена, као и о начину унапређења интегритета судија у Србији. Округли сто је завршна активност рада на истоименом пројекту, којој су претходили истраживање и анализа које су ове две организације спровеле у циљу утврђивања

стања интегритета судова у Србији, њиховим искуствима у изради планова интегритета и мерама за њихово унапређење.

29. септембар 2014 – Друштво судија Србије издало саопштење у вези са Законом о јавном бележничтву, Изменама и допунама Закона о промету непокретности, Закона о ванпарничном поступку и Закона о овери потписа, преписа и рукописа упозоравајући да је њима ограничена аутономија воље грађана, право на располагање имовином, право да заштиту у правним стварима које припадају судској власти остваре пред судом и угрожено право грађана на правну заштиту, а високим нотарским тарифама отежан правни промет. Друштво судија је позвало надлежне државне органе да хитно реагују и предузму хитне мере у интересу грађана појединачно и друштва у целини.

22-24. октобар 2014 – Председница Друштва судија Србије, као генерални секретар МЕДЕЛ-а присуствовала Пленарном заседању ЦЦЈЕ-а (Консултативно веће европских судија Савета Европе) на којем је усвојемо *Мишљење број 17 о вредновању рада судија, квалитету правде и поштовању независности правосуђа*

10. новембар 2014 – Поводом дешавања у правосуђу, Друштво судија Србије упутило писмо председнику Врховног касационог суда, који је уједно и председник Високог савета судства, указујући на забринутост због дешавања у правосуђу уједно апелујући да предузме одговарајуће мере у циљу заштите судија и судова од непримерених и противправних оптужби и напада и ради омогућавања нормалних услова судијама и судовима за рад како би грађанима био омогућен приступ правди и правично суђење пред независним и непристрасним судом.

12. новембар 2014 – Друштво судија Србије се изјаснило са су предложене измене Закона о Високом савету судства и Закона о Државном већу тужилаца закасне а садржински неодговарајуће и непотпуне, те да се њима не би легитимизовао нити поправио рад садашњег састава Високог савета судства, а посебно његових изборних чланова из реда судија и адвоката, као и да, уколико не постоји воља за другачијим, потпунијим законским решењима која су у складу са стандардима, Друштво судија Србије предлаже да се не приступа променама нацрта измена и допуна поменути два закона док Устав Републике Србије не буде био промењен, а на питање да ли би истима требало приступити.

16. децембар 2014 – Друштво судија Србије се обратило председнику Врховног касационог суда, који је и председник Високог савета судства, указујући на Мишљење број 17 Консултативног већа европских судија Савета Европе и предложило да се одложи примена Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова који је донет 22. јула 2014. године. 23.

децембра 2014. године је Високи савет судства донео одлуку да се одложи примена Правилника о вредновању до 1. јула 2015. године

22. децембар 2014 – Друштво судија Србије упутило допис председнику Врховног касационог суда, који је и председник Високог савета судства, предлажући да Високи савет судства позове Правосудну академију да предложи програм континуиране обуке и започне са њеним спровођењем, као и да затражи продужење програма обуке *Имплементација новог Законика о кривичном поступку* с обзиром на одличну методологију и ефекте тог програма у погледу унапређења знања и вештина судија.

Током 2014. године, Друштво судија Србије уз подршку Мисије ОЕБС организовало Округли сто *Реформска решења и њихова примена* у основном суду у 4 града у Србији (Ваљево, Крагујевац, Лесковац, Панчево), на којем су присуствовале судије и стручни сарадници судова који припадају територијама виших судова, а на којем се дискутовало о актуелној ситуацији у правосуђу. Такође, на јавном представљању Годишњег извештаја Заштитника грађана за 2013. годину у Београду, Врању, Кикинди, Крагујевцу и Новом Пазару учествовало четири представнице Друштва судија Србије.

Друштво судија Србије је добило своје представнике у Управном одбору Правосудне академије, као и у Радном телу за развој Правосудне академије. Током ове године, Друштво је објавило вишејезичну публикацију *Обука судија и јавних тужилаца у функцији квалитета правосудног система*, која прати истоимену конференцију одржану јула месеца 2014. у Београду. Током 2014. године, Друштво судија Србије је одржало 13 седница Управног одбора

2015

25. јануар 2015 – Друштво судија Србије је издало саопштење поводом јавних коментара појединих званичника о раду Заштитника грађана којим истиче своју забринутост због непримереног и неприхватљивог начина на који се званичници односе према Заштитнику који савесно, одговорно и у складу са законом обавља своју уставну функцију. Такође, Друштво судија је подсетило на значај и улогу Заштитника грађана у демократском друштву.

6. фебруар 2015 – Одржан састанак председника одељења Друштва судија Србије са председником Друштва на којем су изнети проблеми са којима се поједина одељења суочавају. Са друге стране, председници одељења упознати са активностима које Друштво предузима. При актуелном стању у правосуђу и услед алармантних

ситуација у којима се налазе судије, седница председника одељења је одржана и 4. септембра и 10. октобра 2015. године.

13. фебруар 2015 – Састанак представника Друштва судија Србије са помоћником министра поводом Акционог плана за Поглавље 23 у преговорима за придруживање Европској унији. Друштво судија изнело своје коментаре на поменути Акциони план и најавило да ће их и писмено израдити.

14. фебруар 2015 – Друштво судија Србије издало саопштење поводом одлуке Уставног суда да одбаци предлог за оцену уставности и законитости парафираног *Првог споразума о принципима који регулишу нормализацију односа између Владе Републике Србије и Привремених институција самоуправе у Приштини*, те имајући у виду положај судија са Косова и Метохије, позвало законодавну и извршну власт и Високи савет судства да имају у виду да је судски систем чини део јединственог правног поретка и да мора бити организован у складу са Уставом Републике Србије и да и судије са територије Аутономне покрајине Косово и Метохија имају Уставом гарантовану сталност судијске функције, која им не може престати због укидања суда или непристајања да обављају судску функцију у судовима који се налазе ван судског система Републике Србије.

20-22. фебруар 2015 – Одржан радни састанак Друштва судија Србије на којем су формулисани Коментари на нацрт Акционог плана за Поглавље 23 у делу о правосућу. Током састанка је разматран текст самог Акционог плана, те Националне стратегије реформе правосућа, препоруке Светске банке из Функционалне анализе правосућа у Србији, Извештај Европске комисије Савета Европе за ефикасност правосућа (СЕПЕЖ) за 2014. годину, као и сва документа која чине национални правни оквир Србије, те европске правне тековине и притом формулисани Коментари.

5. март 2015 – Друштво судија Србије објавило свеобухватне коментаре на 31 страни и 10 пропратних докумената на Акциони план за Поглавље 23 који се односи на део о правосућу, које је доставило Министарству правде и свим организацијама које у изради Акционог плана учествују.

19. март 2015 – Комесар за људска права Савета Европе посетио Србију и изразио жељу да се састане са представницима Друштва судија Србије и разговара о слободи медија и правима мањина. Састанак одржан у канцеларији Друштва судија Србије.

26. март 2015 – Поводом дописа Адвокатске коморе Београда у вези са захтевом некадашњег председника Високог савета судства из периода реизбора судија и јавних тужилаца за упис у именик адвоката, Друштво судија Србије подсетило на своје и критике међународне и домаће стручне јавности на рад Високог савета судства.

26-29. март 2015 – Одржан састанак МЕДЕЛ-а у Ређо Калабрији, Италија и XX Национални конгрес Magistratura Democratica на којем је председница Друштва судија Србије учествовала са темом *Европа као промотер права*.

4. април 2015 – Одржана Скупштина Друштва судија Србије на којој су председница и заменик Друштва судија Србије поново изабрани на своје функције.

30. јун 2015 – Друштво судија Србије доставило свој прилог Јавној расправи о Нацрту Закона о извршењу и обезбеђењу.

10. јул 2015 – Друштво судија Србије уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији одржало међународну конференцију *Уједначавање судске праксе – однос правне сигурности и судијске независности* на којој су судије свих судских инстанци, председници одељења судске праксе виших, апелационих и Врховног касационог суда, судије из иностранства и представници националних и међународних институција и организација дискутовали о могућим решењима и последицама проблема неуједначености судске праксе.

13. јул 2015 – Поводом напада на председника Владе Републике Србије током његове посете у Босни и Херцеговини, Друштво судија Србије и Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца издали саопштење којим подсећају да је једна држава у складу са преузетим међународним обавезама, дужна да гарантује безбедност грађанима свих држава који се нађу на њеној територији, посебно представницима других држава и влада и позвало надлежне институције да без одлагања предузму мере из своје надлежности.

28. јул 2015 – Друштво судија Србије је подсетило да је сагласно Стандардима судијске етике, судија дужан да се уздржава од сваког поступка који је недолучан или оставља такав утисак, као и од поступака који изазивају подозрење, подстичу сумњу, слабо поуздање или на други начин нарушавају поверење у суд или његову објективност, а поводом написа у медијима да је судија непосредно по окончању поступка у којем је поступао, присуствовао приватној прослави странке у поступку.

30. јул 2015 – По објављивању одлуке Уставног суда којом је утврђено да Закон о допуни Закона о судијама није у сагласности са Уставом, Друштво судија Србије је издало саопштење којим подсећа да је да је више пута, у периоду од 2009. године на овамо упозоравало на драстичне последице по српско правосуђе, владавину права и правну државу, незаконитог и неетичког поступања чланова Високог савета судства у првом и другом сазиву приликом реизбора судија, као и у управљању судским системом и на потребу за утврђивањем њихове одговорности, нарочито професионалне. Овом одлуком Уставног суда је констатовано да се Високи савет судства, као орган који је гарант независности и самосталности судова и судија, сам

лишио права да самостално и независно одлучује о избору судија, те да нема дискреционо право да врши избор судија, него управо избор на сталну судијску функцију може да врши на основу законом прописаних критеријума и у законом прописаној и спроведеној процедури и да је недоношењем неопходног акта из своје надлежности за вредновање рада судија који су по први пут изабрани на судијску функцију до истека њиховог мандата од три године, довео у питање избор ових судија. Друштво судија Србије је истакло да је конкретније и јасније утврђивање грађанске, професионалне и, евентуално, кривичне одговорности услов без кога се не може на пут успешне реформе правосуђа.

31. јул 2015 – Друштво судија Србије, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца и Синдикат правосуђа Србије су се заједнички обратили јавности отвореним писмом којим упозоравају на штетне последице по грађане Србије Предлога Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и скрећу пажњу да је одлука о рационализацији у правосудним органима Србије донета једнострано и супротно начелима које је Влада сама прописала у овом Предлогу Закона. Три организације су подсетиле да су у правосуђу већ у два наврата вршене рационализације и нагласиле да правосуђе није јавни сектор него грана власти. Такође су констатовале да је неприкладно и супротно уставним начелима поделе власти, независности судске власти, као и владавине права да о броју запослених у правосуђу одлучује извршна власт, те апеловале да се приликом опредељивања за било какве мере мора се узети у обзир реалност, а то је да је правосуђе годинама у фази реформе и да је у претходном периоду предузето низ непромишљених, брзих, често неодговарајућих мера, које су довеле до негативних последица, пре свега, за грађане.

26. октобар 2015 – Друштво судија Србије позвало Изборну комисију Високог савета судства да обезбеди гласање на изборима за нови састав Савета у седиштима апелационих судова, за све судије са подручја апелације, а за судије судова републичког ранга у седишту београдске апелације, у циљу обезбеђивања стварне тајности избора, као и да позове све кандидате да представе колегама - гласачима, своје виђење начина решавања најважнијих питања судског система из надлежности Високог савета судства, уз то подсећајући на резултате претходних избора.

Представници Друштва су чланови у следећим радним групама: за анализу измене уставног оквира; за имовинско-правна и инфраструктурна питања у правосуђу; за Поглавље 24; у Комисија за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа; за вредновање рада судија; радној групи за израду анализе положаја судијских и тужилачких помоћника.

Друштво судија Србије је током 2015. године објавило приказ поступка реизбора судија и јавних тужилаца у публикацији на енглеском језику, као и публикацију *Уједначавање судске праксе – однос правне сигурности и независности судија*. Такође, одржало је 4 округла стола у 4 различита града у Србији у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а, а на тему Поглавља 23 у приступању Европској унији, конкретно се фокусирајући на активности и предвиђене промене у правосуђу.